

venskih naroda i hrvatskoga naroda, ponajbolji je poznavalac povijesti Ćirilo-metodske franjevačke provincije (sljednice one Kapistranske) F.E. Hoško, s razlogom objavio bogatu monografiju o tom zaslužnom franjevcu te, uz znanstveni skup održan o njemu u Našicama, bitno pridonio da se Fermendžin otme zaboravu i da mu se odredi mjesto što ga zaslužuje u povijesti Franjevačkoga reda i u povijesnoj znanosti, posebice hrvatskoga na ovim i bosanskim prostorima, te bugarskoga naroda.

Ugledni je autor knjigu podijelio na dva dijela. Svaki od njih ima po pet poglavlja, s time što prvi dio ima i uvod. U uvodnom dijelu Hoško govori o životu i djelu E. Fermendžina u redovničkoj zajednici, u kojoj je proveo dva desetljeća, o 15 godina službe u Franjevačkom redu u Rimu i o njegovu plodnom i predanom prikupljanju povijesnih izvora za Ljetopis Franjevačkoga reda i južnoslavenskih naroda. U ostalim poglavljima prvoga dijela Hoško govori o Fermendžinovu školovanju i učiteljskom djelovanju, o životu franjevačkih zajednica u Banskoj Hrvatskoj, redovničkoj stezi i općenito o životu franjevaca u Habsburškoj monarhiji. Autor naglašava Fermendžinovo djelovanje na području redovničkog opsluživanja, rad na franjevačkom zakoniku i kanonskim pohodima u druge provincije istoga reda.

U drugom dijelu Hoško piše o Fermendžinu kao crkvenom povjesniku. Ističe nacrt biografije obnovitelja našičkoga samostana Jerka Lučića i opisuje Lučićevo djelovanje u Slavoniji, govori o našičkom izvješću Petra Nikolića o slavanskom dijelu Zagrebačke biskupije 1660. godine, spominje djelovanje biskupa Nikole Ogramića, zatim Fermendžinovu suradnju s I. Antunovićem glede rada na knjizi o Bunjevcima i Šokcima, a posljednje je poglavlje autor posvetio Fermendžinu kao književnom povjesniku. Fermendžinovi prikupljeni povijesni izvori za 17. st. tim su dragocjeniji, što nam oni za to razdoblje uvelike nedostaju. To daje i dodatnu vrijednost Hoškovoju monografiji o Fermendžinu.

Josip Barbarić

ICA IMENIK, 1997.

International Council on Archives (ICA, odnosno Međunarodno arhivsko vijeće – MAV), objavilo je svoj Imenik za 1997. godinu. Imenik sadrži organizacijsku shemu MAV-a, bitne podatke i kratku povijest Vijeća, popis odbora, uredništava, regionalnih ogranaka, sekcija i ostalih tijela (ukupno 43), popis članova, Etički kodeks usvojen na XIII. međunarodnom savjetovanju održanom 1996. u Pekingu, Statut, kazalo kratica i kazalo imena.

MAV je profesionalna udruga svjetske arhivske zajednice, posvećena promicanju očuvanja, razvoja i uporabe svjetskog arhivskog naslijeđa. Vijeće je započelo

radom 1948. godine. MAV je nevladina organizacija, znači politički neovisna, a članovi su pojedinci, javni i privatni arhivi. Vijeće usko surađuje s međudržavnim organizacijama poput UNESCO-a i Vijeća Europe, te brojnim nevladinim organizacijama: ECOSOC, IFLA, ICCROM, UNDP, FIAF, FID, IASA, ICBS i dr. Zadaća Vijeća je pospješiti napredak arhiva putem međunarodne suradnje. Taj se cilj ostvaruje raznim programima za poticanje razvoja arhiva u svim zemljama; promicanja arhivskog i uredskog poslovanja; razvoja odnosa između arhiva te olakšavanja uporabe arhivskog gradiva.

Međunarodna savjetovanja se organiziraju svake četiri godine. Savjetovanja su glavno svjetsko profesionalno okupljanje arhivskih stručnjaka. Pravo sudjelovanja imaju svi. Prvo savjetovanje održano je 1950. godine u Parizu, kada je Vijeće u potpunosti utemeljeno. Svako savjetovanje je posvećeno određenoj temi. Sljedeće savjetovanje održat će se od 22. do 28. rujna 2000. godine u Sevilji, Španjolska.

Sjedište Vijeća i tajništvo su u Parizu. U Imeniku su navedena imena i adrese svih dužnosnika Vijeća. Sadašnji predsjednik MAV-a je Wang Gang iz Kine. Za svako od 43 tijela Vijeća dat je popis članova, njihove adrese i dužnosti, te zadaća i veoma kratak opis samog tijela.

Neka od tijela MAV-a su:

CITRA (Međunarodna konferencija okruglog stola o arhivima) – godišnji je sastanak voditelja nacionalnih arhiva, predsjednika nacionalnih profesionalnih udruga i predsjednika odbora MAV-a, na kojem se raspravljaju teme od bitnog profesionalnog interesa. Predsjednik je mr. Christoph Graf, Bern, Švicarska.

EUR (Koordinacijski odbor za europski program) sačinjavaju predstavnici raznih skupina uključenih u europske arhivske akcije, s ciljem skupljanja informacija, pomaganja i koordiniranja bilateralnih i multilateralnih aktivnosti, dakle, sudionici planiraju i upravljaju europskim programom. Predsjednik je mr. Erik Norberger, Stockholm, Švedska, a jedan od članova Odbora je i dr. Josip Kolanović.

SAE (Sekcija za arhivsko obrazovanje i obuku) ima zadaću promoviranja suradnje i komunikacije među profesorima arhivistike; održavanja veza između istraživanja i obrazovanja; proučavanja problema koji se odnose na obrazovanje različitih kategorija arhivskih djelatnika; razvoja studijskih materijala, njihove promocije i diseminacije; davanja stručnih savjeta o organizaciji i utemeljenju programa stalnog obrazovanja. Predsjednik sekcije je Theo H.P.M. Thomassen, Haag, Nizozemska.

CDS (Povjerenstvo za norme opisa) radi na standardizaciji opisa, razvijanjem novih uz već postojeće norme, bavi se njihovom promocijom, širenjem i uporabom. Predsjednica Povjerenstva je Christine Nougaret, Paris, Francuska.

CER (Odbor za elektronsko i drugo tekuće gradivo) poduzima istraživanja kako bi dalo nacрте smjernica za stvaranje, čuvanje, odabiranje, pristup, tretiranje, opis, autentičnost i pouzdanost elektronskog i drugog tekućeg gradiva s arhivističkog gledišta, te daje stručne savjete o relevantnim programima obuke. Predsjednik Odbora je John McDonald, Ottawa, Kanada.

PDP (Projektna grupa za zaštitu arhivskog gradiva u slučaju oružanih sukoba i drugih nepogoda) daje nacрте smjernica o zaštiti arhivskoga gradiva u slučaju oružanih sukoba i drugih nepogoda, surađujući s UNESCO-om i drugim međunarodnim organizacijama. Predsjednik grupe je George P. Mackenzie, Edinburgh, Velika Britanija, a član je i mr. Miljenko Pandžić.

Postoji 5 kategorija članova Vijeća: A – nacionalni arhivi; B – profesionalne udruge; C – ustanove; D – individualni članovi; E – počasnici članovi. U Imeniku su dati popisi članova kategorija A, B i E, sa stanjem na dan 30. lipnja 1996. Više od 1.500 članova iz preko 170 zemalja čine Vijeće uistinu međunarodnom organizacijom.

Web adresa MAV-a, na kojoj su dostupne sve obavijesti o Vijeću i njegovim aktivnostima: <http://www.archives.ca/ica/>

DOBRODOŠLI U MAV

Vijeće je 1. srpnja 1997. godine, za osobe kojima je MAV novost, izdalo brošuru o tome što je Vijeće, što radi i koje su mu zadaće. Dobar dio navedenih podataka objavljen je i u Imeniku. Veći dio publikacije posvećen je pitanjima koja se često postavljaju o radu i organizaciji povjerenstava, sekcija i projektnih grupa.

Zanimljivo je saznati da se kopije RAMP studija, Programa za uredsko i arhivsko poslovanje UNESCO-a, mogu tražiti na adresi: UNESCO, 7 place Fontenoy, 75007 Paris, France. Predsjednike i članove tijela MAV-a formalno postavlja predsjednik Vijeća, na prijedlog predsjednika Odbora za upravljanje programima. U praksi, ukoliko želite postati član nekog od odbora MAV-a, trebate ispunjavati određene uvjete: biti dokazani stručnjak za određeno područje, posjedovati dobre komunikacijske sposobnosti, služiti se engleskim i/ili francuskim jezikom, imati podršku svoje matične ustanove, a ukoliko ne radite u nacionalnom arhivu, neophodno je da ravnatelj nacionalnog arhiva, jednako kao i predsjednik dotičnog tijela, daju svoje mišljenje o imenovanju. Ako zadovoljavate tražene uvjete, možete biti izabrani na četiri godine. Članove odbora u koji ste izabrani susrest ćete jedanput godišnje, s time da ustanova u kojoj radite pokriva putne troškove. Rezultati rada Odbora bit će objavljeni u *Janusu*. Ukoliko ste iz neke od zemalja "Trećeg svijeta", nemojte misliti da Vam to daje bilo kakvu prednost. Zasad MAV nema nikakva sredstva kojima bi financirao Vaš rad u nekom od odbora.

Na kraju brošure dat je popis kratica i glosar izraza koji se često rabe.

Živana Hedbeli